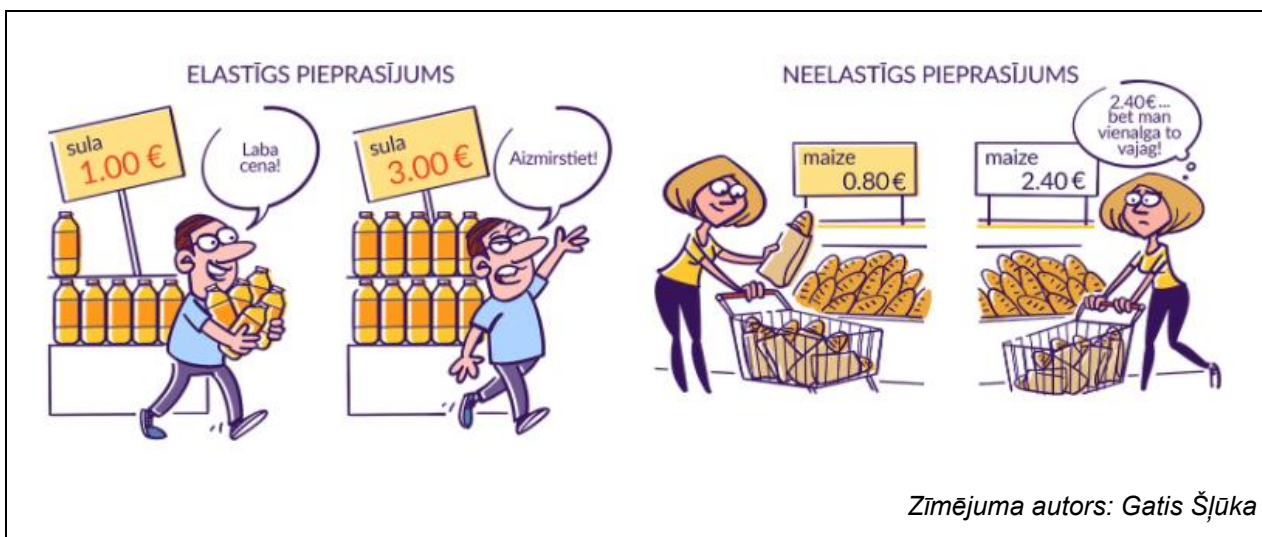


Cenu elastība raksturo, kā mainās pieprasītais un piedāvātais daudzums atkarībā no cenu pārmaiņām.

- Ja nelielas preces cenas pārmaiņas izraisa lielas pieprasītā daudzuma pārmaiņas, pieprasījums ir elastīgs.
- Ja būtiskas preces cenas pārmaiņas neizraisa pieprasītā daudzuma pārmaiņas, pieprasījums ir neelastīgs.

1. uzdevums. Apskati attēlus un izlasi tekstu! Pēc katras rindkopas uzzīmē zīmējumu, kas raksturo šo rindkopu! Tev ir doti daži piemēri, izdomā arī savus! Pieprasījuma elastību ietekmē šādi faktori.

1.1. Tas, vai precei ir aizstājēji. Ja precei ir aizstājēji, pieprasījums būs elastīgs; ja aizstājēju nav, pieprasījums būs neelastīgs. Ja bumbieriem strauji celsies cena, pircēji bumbieru vietā pirks ābolus. Bumbieriem ir atrasts aizstājējs, un bumbieru pieprasījums ir elastīgs. Ja pieaugs piena cena, cilvēki to turpinās pirkt, jo īstu aizstājēju nav, tāpēc piena pieprasījums ir neelastīgs.



1.2. Tas, kādu vajadzību prece apmierina. Pirmās nepieciešamības precēm pieprasījums ir neelastīgs (maize, elektrība, apkure ziemā). Precēm, bez kurām var iztikt, pieprasījums ir elastīgs (tūrisma brauciens uz ārvalstīm, jauns tālrunis, ja vecais vēl ir labs).

1.3. Laika faktors. Īsā periodā pieprasījums ir neelastīgs, bet ilgā – elastīgs. Ja cilvēks katru dienu brauc uz darbu ar vilcienu, straujš biļešu cenas kāpums sākumā neietekmēs došanos uz darbu, bet ar laiku cilvēks meklēs alternatīvu – īrēs dzīvokli vai kopā ar darbabiedriem brauks ar automobili.

1.4. Preces īpatsvars izdevumu struktūrā un ienākumi. Ja preces īpatsvars patērētāja kopējos izdevumos ir neliels, cenu kāpums maz ietekmēs patērētāja atbildes reakciju un pieprasījums būs neelastīgs (sērskociņi). Ja prece veido lielu daļu no visiem izdevumiem, patērētāji mainīs savas domas, preci pirks mazāk un pieprasījums būs elastīgs.

1.5. Krājumi. Ja mums ir kādas preces krājumi, mēs šo preci nepirksim, tātad pieprasījums būs elastīgs; ja krājumu nav – pirksim, un pieprasījums būs neelastīgs.

2. uzdevums. Kur ikdienā varam izmantot zināšanas par elastību?

— _____

— _____

— _____